

הדף היומי בבלי: מסכת בבא קמא דף ו'
הדף היומי בהלכה: סימן קל"א מסעיף ב' עד אמצע סעיף ד' 'ולא בבית החתן'
המוסר היומי: שמי"ל חלק ב' - פרק ח' עד 'תבנה ותכונן'

לוח
לימוד
יומי

שרשרת סיומי 'דרשו' ברחבי העולם היהודי

לרגל סיום סדר נשים במסגרת לימוד 'הדף היומי'

ותחילת לימוד סדר נזיקין

בואנוס איירס, להאיר את ארגנטינה: מעמד סיום מרכזי ייערך אי"ה גם בבואנוס איירס בירת ארגנטינה, שם יחגגו חברי כל הקהילות החרדיות את האירוע המשותף, לכבוד התורה ולכבוד לומדיה. "אנחנו משתדלים לבחור בכל פעם קהילה אחרת ברחבי העולם, במקומות שבהם בדרך כלל לא מתקיימים בהם אירועים גדולים", מסבירים ב'דרשו'. "הפעם בחרנו בקהילה היהודית בארגנטינה, שזאת הקהילה היהודית הגדולה ביותר בדרום אמריקה. עם משלחת 'דרשו' שתצא לארגנטינה מארץ ישראל ומקנדה יגיע אי"ה גם הגאון הגדול רבי יצחק אזרחי שליט"א ראש ישיבת מיר, שיישא מדברותיו במעמד הגדול.

ארה"ב: אחרי פסאייק עוברים לבורו פארק ומונסי שני מעמדי סיום גדולים ומרשימים יתקיימו ברצות ה' גם בבורו פארק ובמונסי, שני ריכוזים יהודיים גדולים מאוד, וחשובים מאוד בארה"ב. זאת, לאחר שלפני שבועות אחדים נערך מעמד רב רושם בפסאייק שבניו ג'רזי, בו נחגג ברוב עם סיום חלק א' של המשנה ברורה, במסגרת לימודי הדף היומי בהלכה.

ב'דרשו' מציינים כי לקיום מעמדי הסיום יש חשיבות כפולה: "הסיבה הבסיסית לקיום מעמדי הסיום היא להוקיר את לומדי הדף היומי, ולכבד אותם על ההשקעה הרבה שהשקיעו עד כה. אבל יש יעד נוסף, חשוב לא פחות, והוא להגדיל ולהרחיב את מעגל לומדי הדף היומי. אנחנו יוצאים מתוך גישה שקובעת, והניסיון הוכיח זאת פעם אחר פעם, שככל שחוגגים את הסיום בקול רעש גדול, וככל שעושים יותר פרסום מהסיום, כך גם גדלים ומתרחבים שיעורי הדף היומי בכל רחבי הארץ.

מעמדי הסיום יתקיימו בביתר עילית ובחיפה, כמו גם במונסי, בורו פארק, בואנוס איירס ועוד "לימוד הדף היומי הוא גורם מקשר בין כל הקהילות היהודיות ברחבי העולם, מה שמעצים את החשיבות של הסיום המרגש".

שרשרת של אירועי סיום לכבודה של תורה, יתקיימו בימים הקרובים ברחבי העולם היהודי, לרגל השמחה הגדולה השוררת בהיכלי התורה בכל מקום ואתר, עם סיום מסכת קידושין וסדר נשים מהתלמוד הבבלי, במסגרת לימוד המחזור הי"ג של 'הדף היומי' ותחילת לימוד סדר נזיקין. המעמד המרכזי יתקיים ברצות ה' בביתר עילית, ביום שני, איסרו חג דשבועות, בראשות ובהשתתפות מרנן ורבנן גדולי ישראל שליט"א, במתחם האודיטוריום שברח' ברסלב בביתר עילית. ב'דרשו' מדגישים שהכניסה למתחם האודיטוריום תתאפשר רק בהצגת כרטיס כניסה מתאים, אך גם מי שלא יקבלו כרטיס יוכלו להתאסף ברחבה הסמוכה, ולצפות במעמד שיועבר בשידור חי למסכי ענק שיוצבו במקום.

שמחת התורה ברמת ויזניץ - חיפה: מעמד מרכזי נוסף יתקיים לתושבי חיפה והצפון, בראשות כ"ק מרן אדמו"ר מסערט ויזניץ, בבית מדרשו שברמת ויזניץ בחיפה. במסגרת סעודת המצווה החגיגית יחגגו הלומדים סיום משולב של מסכת קידושין וסדר נשים ללומדי הדף היומי, יחד עם סיום חלק א' של המשנה ברורה ללומדי 'הדף היומי בהלכה'.

ב'דרשו' מציינים בהערכה רבה את ההתעוררות הגדולה בחיפה בכלל וברמת ויזניץ בפרט, ללימוד הדף היומי בהלכה יחד עם רבבות אלפי ישראל בכל רחבי העולם. בסיום הגדול ישתתפו גם רבני העיר ונשיא 'דרשו' רבי דוד הופשטטר שליט"א.

מתפללים במקום שאין ספר תורה? אתם צריכים לדעת את הכללים איך לומר תחנון בנפילת אפים!

אין אומרים 'תחנון' ב'נפילת אפים', דהיינו בכיסוי הפנים והטיית הראש, אלא במקום שיש בו ספר תורה, ורמז לדבר בספר יהושע: "ויפול על פניו ארצה לפני ארון ה'". ובמקום שאין בו ספר תורה - יש לומר תחנון ללא נפילת אפים. ומקום שמונחים בו ספרי קודש בדרך קבע - יש אומרים שדינו כמקום שיש בו ספר תורה, ויש חולקים. ובירושלים העתיקה נהגו ליפול על פניהם אף במקום שאין בו ספר תורה, משום קדושת המקום, הנחשב כ'לפני ארון ה'". והמתפללים בעזרת נשים שניתן לראות ממנה את ארון הקודש, או בחצר בית הכנסת בצד שבו הפתח פתוח וניתן לראות את ארון הקודש - ייפלו על פניהם. [סעיף ב' וס"ק יא-יג; ביאורים ומוספים דרשו, 16-17]

מדוע אין 'נפילת אפים' בלילה? ומה הדין בבין השמשות?

בלילה שולטת מידת הדין בעולם, ו'נפילת אפים' בשעה זו מגבירה את כוחה; ולפיכך אם התאחרו בתפילת מנחה עד לאחר צאת הכוכבים, לא ייפלו על פניהם באמירת 'תחנון', אולם אין מניעה מאמירת תחנון ללא נפילת אפים. ובין השמשות מותר לאומרו בנפילת אפים, אך לכתחילה יש לאומרו מבעוד יום; ובעשרת ימי תשובה או תענית ציבור ניתן לדלג לשם כך על תפילת 'אבינו מלכנו'. ויש שנהגו שלא ליפול על פניהם אף בין השמשות, על פי דעת בעלי הקבלה שיש סכנה באמירתו לאחר השקיעה. ובלילות ה'סליחות' נוהגים לומר תחנון בנפילת אפים בסמוך לתחילת היום, ויש מקלים מחצות הלילה ואילך. [סעיף ג' וס"ק טז-יח; ביאורים ומוספים דרשו, 20]

המתפלל בבית האבל האם צריך להשלים 'והוא רחום' ו'תחנון'?

בבית האבל, דהיינו בבית שהאָבֵל יושב בו 'שבעה', או שנפטר בו המת, או שהוכנס לתוכו לאחר פטירתו, שורה מידת הדין, ועל כן אין לומר בו תחנון בנפילת אפים, כיון שנפילת אפים מגבירה את כוח הדין, כאמור. ונהגו שלא לומר בו תחנון אף ללא נפילת אפים, משום שהאָבֵל הוקש לחג לעניינים מסוימים, וכשם שבחג אין אומרים תחנון, כך אין לאומרו בבית האבל. והמתפללים אינם צריכים לומר תחנון בצאתם מבית האבל, ונחלקו הפוסקים אם צריכים להשלים את אמירת 'והוא רחום' בימי שני וחמישי. והאָבֵל עצמו אינו אומר תחנון בשום מקום, דהיינו אף כשמסיבה כלשהי מתפלל מחוץ לביתו. [סעיף ד' וס"ק כ; ביאורים ומוספים דרשו, 23 ו'47]

אתמול למדנו

- אמירת תחנון מכונה 'נפילת אפים', משום שבעבר נהגו לאומרו תוך 'נפילה' בצורת קידה על הקרקע, עם הפנים כלפיה. כיום אומרים תחנון בהטיית הראש וכיסוי הפנים בלבד.
- כאמור, נפילת אפים בימינו מתבטאת בכיסוי הפנים; ויש לכסות את הפנים דווקא בבגד, ואין די בכיסוי ביד עצמה, כיון שהיד חלק מהגוף, ואין גוף נחשב ככיסוי לעצמו.
- בין תפילת שמונה עשרה ל'תחנון', אין להפסיק ולעסוק בשיחה שלא מענייני התפילה, משום שבכך גורם שבקשותיו בתחנון לא תתקבלנה כראוי; ועל פי הקבלה אין להפסיק בדיבור כלל.

מחר נלמד

- החופה בלילה ומתפללים מנחה באולם לפני השקיעה - האם אומרים תחנון?
- חתן שכבר התפלל - האם פוטר את המתפללים במחיצתו מאמירת תחנון?
- האם חתן צריך להמנע מתפילה בציבור?